

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 651/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., advokátom Nitrianska 1837/5, Piešťany, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 62Er/796/2013 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 62Er/796/2013. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov a priznal mu finančné zadostučinenie v sume 24 500 eur a náhradu trov konania. Súčasne navrhol, aby ústavný súd jeho sťažnosť prerokoval prednostne ako naliehavú. Nesprávne označenie napadnutého konania v petite ústavnej sťažnosti (konanie sp. zn. „31P/91/2016“) ústavný súd považoval len za zrejmú nesprávnosť.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení povinného v napadnutom exekučnom konaní, predmetom ktorého je vymoženie výživného na maloletého [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnený“). Poverený súdny exekútor vydal 20. júla 2017 exekučný príkaz

č. EX 1142/2013-27, ktorým zadržal vodičský preukaz povinného pre účely uspokojenia dlhu na výživnom.

3. Sťažovateľ v napadnutom exekučnom konaní doručil okresnému súdu tri návrhy. Dňa 19. februára 2018 doručil návrh na zrušenie exekučného príkazu č. EX 1142/2013-19, dňa 18. apríla 2018 návrh na vrátenie vodičského preukazu a 30. apríla 2018 návrh na podanie podnetu na preskúmanie ústavnosti ustanovenia § 243h Exekučného poriadku, ktorý doplnil 28. mája 2018.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Okresný súd do dňa podania ústavnej sťažnosti vo veci označených návrhov nedoručil sťažovateľovi rozhodnutia či iné písomné preskúmateľné informácie. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté konanie, konkrétne rozhodovanie okresného súdu o uvedených troch návrhoch sťažovateľa, trvá neprimerane dlho (viac než štyri roky), čím bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces. Okresný súd tým, že v napadnutom konaní počas neprimerane dlhej doby nedoručil sťažovateľovi rozhodnutia o jeho návrhoch, zabránil sťažovateľovi v prístupe k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v uplatnení práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a podľa § 355 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Nečinnosť súdu poškodzuje právo sťažovateľa na prístup k nadriadenému súdu formou odvolania, dovolania či iného opravného prostriedku.

5. Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu trvalého a nezvratného narušenia jeho osobnej integrity spôsobeného stratou zamestnania z dôvodu zadržania jeho vodičského preukazu a z dôvodu súdnych prietáhov. Sťažovateľ z dôvodu zadržania vodičského preukazu stratil zamestnanie a na trhu práce sa preto nemôže uchádzať o pracovné pozície, pre výkon ktorých sa vyžaduje vodičský preukaz. Porušenia práv sťažovateľa negatívne zasiahli do života sťažovateľa, jeho ďalších detí a jeho najbližších a spôsobili mu nemalé problémy a komplikácie. Prietahy na okresnom súde bránia sťažovateľovi v prístupe k súdu, na ktorom by mohol využiť svoje ústavné právo na súdnu ochranu vo veci zadržaného vodičského preukazu.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v úvode predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti konštatuje, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite

svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Text uvedený mimo petitu považuje ústavný súd za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (m. m. I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011, I. ÚS 287/2019). Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietané porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 47 charty obsiahnuté v texte ústavnej sťažnosti posudzoval ústavný súd iba ako súčasť argumentácie sťažovateľa.

7. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

8. Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že ich účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu: právnu a faktickú zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na význam predmetu sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

9. V súvislosti s námietkami sťažovateľa ústavný súd pripomína, že ústava v čl. 46 ods. 4 priamo odkazuje na zákonnú úpravu podmienok a podrobností realizácie základného práva na súdnu ochranu, pričom uvedeného základného práva sa možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy).

10. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že návrhy sťažovateľa ako povinného v exekučnom konaní, o ktorých podľa neho okresný súd nerozhodol v primeranej lehote, nie sú zákonom regulovaným typom návrhu povinného, a preto ich nemožno považovať za účinné prostriedky nápravy, ktoré Exekučný poriadok predvída a upravuje. Opravným prostriedkom povinného proti exekúcii vedenej v právnom režime účinnom do 31. marca 2017 (do ktorého napadnuté exekučné konanie spadá, pozn.) sú námietky proti exekúcii (§ 50), návrh na odklad exekúcie (§ 56) a návrh na zastavenie exekúcie (§ 57). Exekučný poriadok iné prostriedky právnej ochrany (opravné prostriedky) nepozná.

11. Z predloženého spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresnému súdu boli 4. novembra 2016 doručené námietky sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie, o ktorých okresný súd rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka z 19. apríla 2017, ktorým námietky proti exekúcii zamietol a námietkam povinného proti trovám exekúcie v časti 57,12 eur vyhovel. Keďže proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľ nepodal sťažnosť, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25. mája 2017. Týmto rozhodnutím bol nastolený stav právnej istoty sťažovateľa vo vzťahu k zákonnosti vedenej exekúcie. Ďalšie sťažovateľom doručené návrhy okresnému súdu nemožno považovať za účinné prostriedky nápravy, ktoré zákon predpokladá a o ktorých by bol povinný okresný súd rozhodnúť. Vo vzťahu k návrhu z 19. februára 2018 na zrušenie exekučného príkazu ústavný súd uvádza, že podľa § 52 ods. 3 Exekučného poriadku proti exekučnému príkazu nie je prípustný opravný prostriedok, čo je uvedené aj v samotnom poučení na exekučnom príkaze. Pokiaľ sa sťažovateľ návrhom domáhal vrátenia vodičského

preukazu, takýto návrh sťažovateľa tiež zjavne nemá právnu relevanciu, keďže v súlade s § 179a ods. 4 Exekučného poriadku exekútor bezodkladne vydá príkaz na vrátenie vodičského preukazu, len ak pominú dôvody exekúcie, čo sťažovateľ vo svojom návrhu ani netvrdil. S návrhom sťažovateľa na podanie podnetu na preskúmanie ústavnosti § 243h Exekučného poriadku sa vysporiadal Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v uznesení č. k. 5CoE/43/2018 z 24. mája 2018, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 5. marca 2018, ktorým okresný súd zamietol návrhy sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia a na prerušenie exekučného konania. Krajský súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení okrem iného uviedol, že *„prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP možno len vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou SR, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, dospel súd, a nie účastník konania. Nakoľko odvolací súd nezistil dôvod na takýto postup, návrh povinného na začatie konania o súlade právnych predpisov a s tým spojené prerušenie konania zamietol.“*

12. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že z hľadiska prieskumu v konaní je pre právne postavenie sťažovateľa bez významu to, či okresný súd o návrhoch sťažovateľa rozhodol a či o nich rozhodol v primeranej lehote. V prípade návrhov na zrušenie exekučného príkazu a na vrátenie vodičského preukazu išlo o zjavne neúčinné prostriedky nápravy bez možného dopadu na právne postavenie sťažovateľa v exekučnom konaní. Tretí sťažovateľov návrh na podanie podnetu na preskúmanie ústavnosti sporného ustanovenia Exekučného poriadku možno považovať za opakovaný návrh sťažovateľa, s ktorým sa krajský súd vysporiadal v uznesení z 24. mája 2018. Navyše, sťažovateľ nedisponuje procesným ani hmotným nárokom na podanie takého návrhu, preto ak súd o takom návrhu nekoná bez prieskumu, neporušuje základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že o návrhoch sťažovateľa okresný súd rozhodol uznesením zo 17. októbra 2022, ktorým návrh povinného na zrušenie exekučného príkazu z 26. októbra 2016 a na zrušenie všetkých neskôr vydaných exekučných rozhodnutí zamietol a prípisom zo 17. októbra 2022 sťažovateľovi oznámil, že nezistil dôvod na podanie podnetu na preskúmanie ústavnosti ustanovení § 243h Exekučného poriadku.

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

15. Z ústavnej sťažnosti je zrejماً nespokojnosť sťažovateľa so spôsobom vykonávania exekúcie, ktorý súdny exekútor zvolil. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ide o legálny spôsob vedenia exekúcie upravený v ustanoveniach § 63 ods. 1 písm. g) a § 179a Exekučného poriadku v prípadoch neplnenia výživného stanoveného rozhodnutím súdu.

16. Postup sťažovateľa v exekučnom konaní skôr indikuje snahu zamedziť exekútorovi v legálnom postupe s cieľom vyhnúť sa splneniu povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu, teda splneniu judikovaného výživného. Takémuto konaniu sťažovateľa, ktoré hraničí so zjavným zneužitím práva, však nemožno poskytnúť právnu ochranu.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v ústavnej sťažnosti.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

Peter Straka
predseda senátu